

Den Haag, 13-09-2019,

Geachte minister Blok en minister Kaag,

Het aantal bosbranden in de Amazone is dit jaar hoger dan alle jaren sinds 2010. Het unieke Amazonegebied, dat talloze diersoorten, planten en lokale bewoners, herbergt, wordt bedreigd in haar bestaan. U kent de beelden, de talloze rapporten over de vernietiging van het regenwoud en de moorden op haar beschermers. Wij waarderen het dan ook zeer dat u onze zorgen deelt en de komende maanden prioriteit geeft aan het tegengaan van de ontbossing van de Amazone.¹ Wij denken graag met u mee als het gaat om nadere stappen.

Wij maken ons grote zorgen over de rol van de huidige Braziliaanse regering. De ontbossing van het Braziliaanse Amazonegebied neemt schrikbarend toe.² Ook andere gebieden, zoals de Cerrado, staan onder grote druk. De levens van de lokale bewoners (met name inheemse volken) staan op het spel, milieuwetgeving verslapt, wetenschappelijke instituten worden beschimpt en de president beschuldigt ngo's van brandstichting. Dit soort stigmatisering en criminalisering is levensgevaarlijk.

Nederland is een topinvesteerder in Brazilië en een van de grootste handelspartners. Volgens de RVO exporteert Nederland jaarlijks voor zo'n 2,5 miljard euro.³ Daarnaast is het een grote importeur (3,7 miljard euro) en doorvoerder van producten, waaronder soja, die gemaakt kunnen zijn met ontbossing, vervuiling en geweld als bijproduct. Via bedrijvigheid, handelsverdragen, steun aan maatschappelijke organisaties en diplomatieke relaties is Nederland nauw met Brazilië verweven. Gezien deze bijzondere positie draagt Nederland een grote verantwoordelijkheid om haar invloed aan te wenden om de vernietiging te stoppen. Berichten uit Brazilië bevestigen dat de druk vanuit Europese landen effect heeft. Het is echter zaak de druk pas van de ketel te halen wanneer er concrete en afdwingbare toezeggingen zijn gedaan door de Braziliaanse regering.

Nederland moet daarbij haar eigen rol onder ogen zien en actie ondernemen. Wil het de aantasting van de Amazone en andere natuur stoppen, dan kan dat alleen wanneer Nederland haar eigen zaken op orde brengt. Het buitenlands beleid kan niet, én voor behoud van bossen zijn, en tegelijkertijd door stimulering van economische activiteit bijdragen aan ontbossing. Wij vragen u om alles te doen wat in uw vermogen ligt om een einde te maken aan de verwoestingen.

Diverse rapporten, waaronder het rapport van de NGO Amazon Watch, tonen het verband aan tussen mondiale bedrijven en de Amazone, de Cerrado en de toegenomen ontbossing.⁴ Wij verzoeken u om in gesprek te gaan met Nederlandse bedrijven, en de in Nederland gevestigde dochterbedrijven van grote multinationals, die actief zijn in de handelsketens met Brazilië, en bindende afspraken te maken om ontbossing en mensenrechtenschendingen te

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-buitenlandse-zaken/documenten/kamerstukken/2019/09/12/beantwoording-vragen-over-de-ontbossing-van-het-braziliaanse-amazonegebied>

² <https://g1.globo.com/natureza/noticia/2019/09/10/alertas-de-desmatamento-na-amazonia-sobem-203percent-de-junho-a-agosto-em-relacao-ao-mesmo-trimestre-de-2018.ghtml>

³ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/internationaal-ondernemen/landenoverzicht/brazilië/factsheet-brazilië>

⁴ <https://amazonwatch.org/assets/files/2019-complicity-in-destruction-2.pdf>

weren uit hun ketens. Het gaat om bijvoorbeeld de sojahandel, veevoer en veehouderij, de havens, het transport en de logistiek. Vooral ook van belang zijn die producten die weer door Nederland worden geëxporteerd naar andere landen, zoals soja(meel), vlees en eieren. De omvang van deze export is nog groter dan de binnenlandse consumptie, terwijl hier in tegenstelling tot Nederlandse zuivel, en vers vlees in Nederlandse supermarkten, nog nauwelijks duurzaamheidseisen gelden voor soja.

Ook maatregelen voor verduurzamen van importproducten voor de Europese markt zijn hard nodig. De recent door de Europese Commissie gepubliceerde Mededeling over ontbossing en bosdegradatie biedt een uitgelezen kans voor effectief beleid.⁵ Europese wetgeving waardoor bedrijven alleen nog producten mogen verkopen waarvan zij kunnen aantonen dat deze niet afkomstig zijn uit gebieden die recent zijn ontbost of waar landroof, of mensenrechtenschendingen hebben plaatsgevonden zou daar onderdeel van moeten zijn. Wij vragen u zich hier op Europees niveau hard voor te maken. In dit kader juichen wij toe dat u de besluitvorming over het EU-Mercosur-Associatieverdrag wilt aangrijpen om druk uit te oefenen op Brazilië als het gaat om naleving van wetgeving t.b.v. duurzaam bosbeheer. Wij pleiten ervoor dat EU handelsakkoorden, zoals met Mercosur, juridisch bindende verplichtingen bevatten om milieu- en mensenrechtenstandaarden te respecteren.

Ook dient Nederland zich zonder voorbehoud te scharen achter de inheemse volken, de beste beschermers van het woud. Zowel financieel als politiek. Wanneer hun landrechten gerespecteerd worden is er minder ontbossing en blijft de biodiversiteit in stand. Het gaat om natuur én om mensen, om de bossen, de bewoners en de beschermers ervan, nu en in de toekomst.

Als organisaties die nauw samenwerken om de Amazone en haar bewoners te beschermen, willen wij graag met u in gesprek over mogelijke maatregelen om, vanuit de urgentie die nu gevoeld wordt en met een breed maatschappelijk draagvlak, deze crisis het hoofd te bieden.

Wij kijken uit naar uw antwoord,

Met vriendelijke groet,

Edwin Huizing, Hivos

Danielle Hirsch, Both ENDS
Eduard Nazarski, Amnesty International
Kirsten Schuijt, Wereld Natuur Fonds

⁵ https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4470_nl.htm